

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/79/2018
Identifikačné číslo spisu: 1515209179
Dátum vydania rozhodnutia: 25.04.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Ján Gandžala
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1515209179.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne V. J.T., trvalým pobytom v H., zastúpenej JUDr. Ondrejom Nagyom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom v Bratislave, Sklenárova č. 1, proti žalovanej Obchodnej akadémii Imricha Karvaša Bratislava, so sídlom v Bratislave, Hrobákova č. 11, IČO: 30 775 426, zastúpenej Mgr. Annou Angelovičovou, advokátkou, Advokátska kancelária so sídlom v Prešove, Slánska č. 20A, o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru, vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 47Cpr/13/2015, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 24. októbra 2017 sp. zn. 5CoPr/3/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyňa má voči žalovanej nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1.1. Okresný súd Bratislava V (ďalej len „súd prvej inštancie“ event. „prvoinštančný súd“) rozsudkom zo 14. decembra 2015 č.k. 47Cpr/13/2015-118 v znení opravného uznesenia zo 7. januára 2016 č.k. 47Cpr/13/2015-160 určil, že výpoveď zo dňa 11. decembra 2014 daná žalobkyňou podľa § 63 ods. 1 písm. e/ Zákonníka práce, na základe ktorej sa mal pracovný pomer medzi žalobkyňou a žalovanou skončiť 28. februára 2015, je neplatná (prvý výrok). Zároveň rozhodol, že žiadna zo strán sporu nemá právo na náhradu trov konania (druhý výrok).

1.2. V úvode odôvodnenia rozhodnutia prvoinštančný súd konštatoval, že žalobkyňa sa žalobu zo dňa 23. apríla 2015 domáhala, aby súd určil, že výpoveď, ktorá jej bola daná žalovanou 11. decembra 2014 podľa § 63 ods. 1 písm. e/ Zákonníka práce, je neplatná. Žalobu odôvodnila tým, že sa nedopustila porušenia pracovnej disciplíny spôsobom, ako to bolo uvedené v predmetnej výpovedi.

1.3. Prvoinštančný súd na základe vykonaného dokazovania uviedol, že žalobkyňa bola zamestnaná u žalovanej na základe pracovnej zmluvy zo dňa 20. júna 2007 ako O. Prácu mala vykonávať podľa pracovnej náplne zo dňa 02. februára 2007. Žalovaná jej dala dňa 11. decembra 2014 výpoveď podľa § 63 ods. 1 písm. e/ Zákonníka práce, pre menej závažné porušenie pracovnej disciplíny, za ktoré bola v posledných šiestich mesiacoch v súvislosti s porušením pracovnej disciplíny písomne upozornená na možnosť výpovede. Porušenie pracovnej disciplíny sa mala dopustiť tým, že:

1/ za posledných 6 mesiacov sa dopustila porušenia pracovnej disciplíny, ktoré jej boli dňa 01. decembra

2014 vytykané v písomnom upozornení zamestnávateľa na porušenie pracovnej disciplíny podľa § 63 ods. 1 písm. e/ Zákonníka práce, a to že:

a) dňa 28. novembra 2014 bola určená zastupovať za neprítomného učiteľa (C. D., predmet T.), a to druhú vyučovaciu hodinu v triede X. A, bez ospravedlnenia na hodinu neprišla a neoznámila dôvod, čo sa považuje za porušenie pracovnej disciplíny;

b) dňa 03. októbra 2014 porušila pracovnú disciplínu tým, že nespĺnila príkaz nadriadeného - riaditeľky školy, a to tým, že všetky učebné osnovy a tematické plány jej pridelené na vypracovanie v rámci príslušnej predmetovej komisie odovzdala na e-mail vedúcej predmetovej komisie v chránenej podobe. (...) Chránené dokumenty, ktoré odovzdala v takejto podobe, nie je možné upraviť ani vytlačiť jednotlivé strany podľa potreby, preto nie je možné tieto učebné osnovy ako súčasť školského vzdelávacieho programu riadne a bez komplikácií používať.

2/ Za posledných 6 mesiacov sa dopustila ďalších porušení pracovnej disciplíny, následne po prevzatí upozornení zamestnávateľa na porušenie pracovnej disciplíny podľa § 63 ods. 1 písm. e/ Zákonníka práce, dňa 01.12.2014 tým, že:

a) v zmysle povinností vyplývajúcich z § 63 ods. 1 písm. e/ Zákonníka práce bola 01. decembra 2014 písomne vyzvaná na odstránenie vytykaného porušovania pracovnej disciplíny, a to v lehote 7 dní. Zároveň bola písomne upozornená i na možnosť ukončenia pracovného pomeru zo strany zamestnávateľa v súvislosti s porušovaním pracovnej disciplíny. Tento nedostatok nielenže neodstránila, ale aj písomne dňa 09. decembra 2014 potvrdila, že tejto žiadosti nevyhovie, uviedla dôvody, ktoré nemajú žiadne opodstatnenie, logický význam, ani oporu v príslušných právnych predpisoch. Toto konanie bolo vyhodnotené ako zavinené konanie, nie je zrejmé, čo týmto zavineným konaním chce dosiahnuť, aký je motív nespĺnenia príkazu zamestnávateľa, a preto sa jedná o zavinené porušenie pracovnej disciplíny;

b) dňa 01. decembra 2014 v čase 7:40 - 7:50 hod. pri preberaní upozornení zamestnávateľa na porušenie pracovnej disciplíny podľa § 63 ods. 1 písm. e/ Zákonníka práce bola vyzvaná na prevzatie pracovnej náplne, ktorá bola inovovaná v súlade s príslušnými školskými predpismi. Uvedenú pracovnú náplň odmietla prevziať (...).

3/ dňa 11. decembra 2014 etická komisia zriadená pri Obchodnej akadémii Imricha Karvaša Bratislava na základe poverenia riaditeľky a na základe šetrenia doručila uznesenie, kde uviedla, že zo stanoviska V. D. (žalobkyne) nevyplývalo žiadne vysvetlenie predmetu podnetu na prešetrenie, nevyplývalo vyjadrenie poľutovania nad vzniknutou situáciou ani snaha riešiť konflikt, ktorý medzi ňou a V. C. vznikol. Naopak, z jej stanoviska vyplývalo, že neuznáva pôsobenie etickej komisie vo všeobecnosti, a teda ani v prípade uvedeného podnetu. Etická komisia nepovažuje ignorovanie svojej činnosti za konštruktívny prístup k riešeniu problému, ktorý nepochybne vznikol, a preto navrhla riaditeľke školy konať tak, ako vyplýva z platných právnych predpisov týkajúcich sa úmyselného konania, ktorým bol porušený vnútorný predpis školy - etický kódex.

1.4. Keďže žalobkyňa vzniesla námietku, týkajúcu sa rozsahu prerokovania výpovede odborovou organizáciou, prvoinštančný súd sa primárne zaoberal týmto aspektom a v tejto súvislosti konštatoval, že mal preukázané, že v zmysle ustanovenia § 74 Zákonníka práce bola výpoveď prerokovaná odborovou organizáciou (dňa 10. decembra 2014) len v rozsahu výpovedných dôvodov označených vo výpovedi ako 1a a 1b, teda že odborová organizácia neprerokovala všetky výpovedné dôvody, ktoré boli uvedené vo výpovedi.

1.5. Následne súd prvej inštancie skúmal dôvodnosť výpovedných dôvodov označených vo výpovedi ako 1a a 1b a konštatoval, že žalobkyňa v prípade výpovedného dôvodu uvedeného pod bodom 1a (dňa 28. novembra 2014 neprišla bez ospravedlnenia na zastupovanie neprítomného učiteľa, hoci bola v škole prítomná), porušila pracovnú disciplínu. Pokiaľ ide o výpovedný dôvod označený pod písmenom 1b (že dňa 03. októbra 2014 porušila pracovnú disciplínu tým, že nespĺnila príkaz nadriadeného - riaditeľky školy, a to tým, že všetky učebné osnovy a tematické plány jej pridelené na vypracovanie v rámci príslušnej predmetovej komisie odovzdala na e-mail vedúcej predmetovej komisie v chránenej podobe), tak v tejto súvislosti prvoinštančný súd konštatoval, že ho nepovažuje za porušenie pracovnej disciplíny, pretože žalobkyňa „splnila povinnosť, a to predložiť učebné osnovy a tematické plány a pokiaľ to urobila v chránenej podobe, toto samo o sebe nemôže spôsobovať problém, pretože z dokazovania vyplývalo, že tieto učebné osnovy a tematické plány sa dali bežne používať zo strany učiteľov, problém bol len pokiaľ ide o dopĺňanie týchto osnov, avšak tu súd poukazuje na to, že toto sa dalo vykonať formou

prerokovania v predmetovej komisii. Súd zastáva názor, že po formálnoprávnej stránke síce neuposlúchla príkaz svojho nadriadeného, ale po materiálnej stránke to nemalo vplyv na vyučovací proces, aj vo vzťahu k iným učiteľom. Súd v tejto súvislosti potom poukazuje aj na to, že pokiaľ bola opätovne vyzývaná na odstránenie nedostatku - odstránenie chránenej podobe listom zo dňa 01. decembra 2014, nemožno toto považovať za naplnenie dôvodu pre výpoveď tak, ako je to uvedené v § 63 ods. 1 písm. e/ Zákonníka práce, to jest že bol pracovník v posledných 6 mesiacoch v súvislosti s porušením pracovnej disciplíny písomne upozornený na možnosť výpovede, keď súd už vyššie skonštatoval, že z akého dôvodu sa to nepovažuje za porušenie pracovnej disciplíny.“ Na základe toho dospel prvoinštančný súd k záveru, že pokiaľ bol naplnený (len) výpovedný dôvod uvedený vo výpovedi pod bodom 1a, tak tento nemožno hodnotiť za tak závažné porušenie pracovnej disciplíny, ktoré by malo byť dôvodom platnej výpovede. Preto určil, že predmetná výpoveď je neplatná.

1.6. V závere odôvodnenia rozhodnutia vo veci samej prvoinštančný súd konštatoval, že i keď vyhodnotil výpovedné dôvody vo výpovedi uvedené pod bodmi 2b a 3 ako výpovedné dôvody, ktoré neboli prerokované so zástupcami zamestnancov, samotná skutočnosť, že žalobkyňa odmietla prevziať pracovnú náplň, nezakladá porušenie pracovnej disciplíny; porušením by bolo to, keby sa následne po odmietnutí touto pracovnou náplňou neriadila, a to by mohol byť samostatný výpovedný dôvod. Pokiaľ ide o výpovedný dôvod uvedený pod bodom 3, v tomto prípade ide o osobný konflikt medzi žalobkyňou a V. C. - zástupkyňou riaditeľky školy (čo vyplynulo aj z výpovede samotnej svedkyne C.) a ak tu dochádza k názorovým stretom, resp. i istým výhradám voči konaniu jedného alebo druhého, to samo o sebe nie je porušením pracovnej disciplíny. Porušením by to bolo za predpokladu, že by to negatívne pôsobilo v pracovnej činnosti učiteľa.

1.7. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie aplikáciou ustanovenia § 142 ods. 1 s použitím ustanovenia § 151 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

2.1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 24. októbra 2017 sp. zn. 5CoPr/3/2016 na základe odvolania žalovanej rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej potvrdil (prvý výrok) a na základe odvolania žalobkyne vo výroku o trovách konania zmenil tak, že žalobkyňu priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 % (druhý výrok). Zároveň žalobkyňu priznal i nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % (tretí výrok).

2.2. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd konštatoval, že sa stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie o prerokovaní výpovedných dôvodov odborovou organizáciou len pod bodmi 1a a 1b výpovede, pričom poukázal na listiny predložené žalovanou (č.l. 76 až 58 spisu). Zároveň uviedol, že na pojednávaní, na ktorom zástupca žalobkyne konštatoval obsahový rozdiel doručenej výpovede s návrhom výpovede, ktorý mala prerokovať odborová organizácia, žalovaná nevzniesla žiadne námietky a na toto tvrdenie žiadnym spôsobom nereagovala. Súd prvej inštancie teda správne posudzoval danosť výpovedných dôvodov len vo vzťahu k dôvodom označeným vo výpovedi pod bodom 1a a 1b. Ďalej odvolací súd uviedol, že sa stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie, že výpovedný dôvod uvedený pod bodom 1a je daný, keď žalobkyňa po zistení zastupovania jednu minútu po začatí druhej hodiny mohla zastupovanie v príslušnej triede vykonať. Ak tak neurobila, dopustila sa porušenia pracovnej disciplíny. Nemožno však opomenúť, že z výpovedí svedkov (V. W., V. K., V. C.) vyplynulo, že vo viacerých prípadoch sa stalo, že pedagóg určený na zástup nenastúpil, čo sa riešilo pohovorom. Stotožnil sa i s posúdením absencie danosti výpovedného dôvodu, ktorý bol vo výpovedi označený pod bodom 1b/, v zmysle ktorého žalobkyňa dňa 03. októbra 2014 porušila pracovnú disciplínu tým, že nespĺnila príkaz nadriadenej, a to tým, že všetky učebné osnovy a tematické plány, ktoré jej boli pridelené na vypracovanie v rámci príslušnej predmetovej komisie odovzdala vedúcej tejto komisie v nechránenej podobe. Vo výpovedi sa ďalej pod týmto bodom uvádza, že chránené dokumenty nie je možné upravovať, kopírovať ani vytlačiť jednotlivé strany podľa potreby, preto nie je možné tieto osnovy ako súčasť vzdelávacieho programu riadne a bez komplikácií používať. Súd prvej inštancie dospel k správne záveru, že uvedený výpovedný dôvod nemožno posúdiť ako menej závažné porušenie pracovnej disciplíny, keď samotná žalovaná v priebehu konania menila svoje stanovisko, akým spôsobom možno so žalobkyňou predloženými osnovami a tematickými plánmi pracovať. Odvolací súd sa preto stotožňuje i so záverom súdu prvej inštancie, že síce došlo k neuposlúchnutiu pokynu, avšak po materiálnej stránke nešlo o pokyn, ktorý by mal i so zreteľom na možnosť úpravy tohto textu nejaké významné dopady na činnosť žalovanej. S chránenými dokumentmi bolo možné pracovať, zmeny boli

možné po odsúhlasení predmetovou komisiou (svedkyňa V. K.). V tejto súvislosti zároveň uviedol, že o osobnom charaktere sporu svedčí postup zástupkyne žalovanej, ktorá s negatívnym výsledkom iniciovala prešetrenie konania žalobkyne na školskej inšpekcii. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej podľa ustanovenia § 387 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) potvrdil.

2.3. V odôvodnení rozhodnutia, ktorým (na základe odvolania žalobkyne) zmenil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o trovách (prvoinštančného) konania konštatoval, že žalobkyňa trovy konania (predstavujúce trovy právneho zastúpenia) riadne vyčísliła a doručila súdu prvej inštancie v deň vyhlásenia rozsudku. Keďže v rámci prvoinštančného konania bola úspešná, patrí jej nárok na náhradu trov prvoinštančného konania, ktorý bol z jej strany riadne uplatnený už pred prvoinštančným súdom. Z uvedeného dôvodu preto rozhodnutie prvoinštančného súdu v uvedenom výroku podľa ustanovenia § 388 CSP zmenil a žalobkyňu priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 %.

2.4. Rozhodnutie o trovách odvolacieho konania odôvodnil aplikáciou ustanovenia § 396 ods. 1 v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP.

3.1. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, v ktorom žiadala, aby odvolací súd rozsudok odvolacieho súdu i rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, a aby jej priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

3.2. Prípustnosť dovolania odôvodnila poukazom na ustanovenie § 420 písm. f/ CSP argumentujúc tým, že odvolací súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces. Konkrétne namietala, že už v odvolaní „poukázala na zjavnú neoprávnenú manipuláciu s obsahom súdneho spisu počas konania pred súdom prvej inštancie.“ Išlo o to, že svedok I. C.V., C. na pojednávaní dňa 22.06.2015 predložil súdu prvej inštancie dokument „Žiadosť zamestnávateľa predsedovi zástupcov zamestnancov o prerokovanie návrhu výpovede“, v prílohe ktorej bol dokument „Návrh výpovede“. Tento dokument pozostával zo štyroch listov. Súd prvej inštancie mal teda tieto listinné dôkazy k dispozícii dňa 22.06.2015, a i napriek tomu v predvolaní žalovanej na pojednávanie dňa 14.09.2015 ich opätovne žiadal predložiť. Jej štatutárny zástupca (V. N.J.) požadovaný dokument na pojednávaní 14.09.2015 predložila k rukám zákonného sudcu. Súd prvej inštancie riadne a dôkladne nepreskúmal, z akého dôvodu žalobkyňa uvádzala, že výpovedný dôvod uvedený pod bodom 2b a 3 nebol prerokovaný v odborovej organizácii, napriek tomu, že predseda odborovej organizácie I. C.V. a tiež jej právna zástupkyňa zhodne uvádzali, že prerokované boli všetky výpovedné dôvody v súlade s ustanovením § 74 zákonníka práce. Z toho vyplýva, že počas konania pred súdom prvej inštancie došlo k nejasnosti, keď ona a zástupca odborov tvrdili, že boli prerokované všetky výpovedné dôvody a žalobkyňa tvrdila, že neboli prerokované všetky výpovedné dôvody. Tvrdenia žalobkyne považovala len za procesnú obranu. Nebolo jej jasné, prečo prvoinštančný súd neakceptoval dokumenty, ktoré predložil predseda zástupcov zamestnancov a jej štatutár. Až nahliadnutím do súdneho spisu dňa 18.12.2015 (po vyhlásení rozsudku) zistila, že došlo k vade v konaní, pretože súdu prvej inštancie chýbal jeden list súvisiaceho dokumentu - žiadosť zamestnávateľa adresovaná I. C.V., C. o prerokovanie návrhu výpovede s prílohou. Konkrétne chýbala tretia strana dokumentu, na ktorom sa nachádzal návrh výpovede s výpovednými dôvodmi uvedenými pod bodmi 2a, 2b a 3, hoci súdu bol riadne 3 krát doručený (1 krát predsedom F. a 2 krát jej štatutárom), vždy v kompletnom znení. Táto skutočnosť signalizuje nezákonný zásah do súdneho spisu v jej neprospech. Súd prvej inštancie potom na základe chýbajúcej tretej strany predmetného dokumentu nesprávne vyhodnotil námietku žalobkyne ako opodstatnenú, teda tak, že v zmysle ustanovenia § 74 Zákonníka práce odborová organizácia prerokovala výpoveď len v rozsahu dvoch výpovedných dôvodov označených pod bodom 1a a 1b, a z tohto dôvodu v žalobe žalobkyne vyhovel a určil výpoveď za neplatnú. Predmetný dokument znovu predložila odvolaciemu súdu spolu s odvolaním, avšak z odôvodnenia jeho rozsudku vyplýva, že sa týmto aspektom vôbec nezaoberal. Odôvodnenie jeho rozsudku je mimoriadne stručné a nepreskúmateľné.

4. Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu žalovanej uviedla, že nie je daný dôvod na dovolanie podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP. Tvrdenie dovolateľky, že došlo k manipulácii so súdnym spisom nie je pravdivé. Ide skutočne o vážne a ničím nepodložené tvrdenie. Do súdneho spisu boli založené a v ňom sa nachádzajú podania a dôkazy sporových strán tak, ako ich súdu zaslali. Čo sa týka spochybnenia

dokumentu „Návrh výpovede“, tento sa v súdnom spise nachádza v takom rozsahu, ako ho predložila žalovaná. Tento dokument bol v založenom rozsahu predložený na pojednávaní k vyjadreniu svedkovi I. F., ktorý prehlásil, že tento dokument bol odborovej organizácii predložený na prerokovanie. Na pojednávaní bol predložený k nahliadnutiu aj jej a žalovanej, a žalovaná k nemu nemala žiadne pripomienky a nevzniesla žiadne námietky. Preto žiadala, aby dovolací súd dovolanie žalovanej ako nedôvodné zamietol a jej (žalobkyni) priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

5. Dovolateľka vo vyjadrení k vyjadreniu žalobkyně k jej dovolaniu uviedla, že ňou uplatnený dovolací dôvod je daný, pretože procesným postupom odvolacieho súdu jej bolo znemožnené, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces. Nesúhlasila s konštatovaním žalobkyně, že dokument „Návrh výpovede“ sa nachádza v súdnom spise v rozsahu ako ho ona predložila. Zopakovala svoje tvrdenie z dovolania, že z jej strany bol uvedený dokument predložený v rozsahu štyroch listov. Nesúhlasila ani s argumentáciou žalobkyně ohľadom svedeckej výpovede I. F., pretože uvedený svedok i jej právna zástupkyňa zhodne uvádzali, že prerokované boli všetky výpovedné dôvody. Z uvedeného dôvodu žiadala, aby dovolací súd rozhodol v zmysle jej dovolacieho petitu.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ event. „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné a preto ho podľa § 447 písm. c/ CSP odmietol.

7. V danom prípade dovolateľka vyvodila prípustnosť podaného dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, z ktorého vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 CSP).

8. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na neustrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

9. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a rozhodnutia 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom konaní, potom už „postupom súdu“ vôbec nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita,

výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva.

10.1. Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľka v súvislosti s argumentáciou o nesprávnom procesnom postupe odvolacieho súdu namietala, že už v odvolaní proti rozsudku prvoinštančného súdu „poukázala na zjavnú neoprávnenú manipuláciu s obsahom súdneho spisu počas konania pred súdom prvej inštancie“, pričom táto „manipulácia“ sa mala konkrétne týkať listinného dôkazu preukazujúceho v akom rozsahu bola prejednaná predmetná výpoveď zástupcami zamestnancov - odborovou organizáciou, teda žiadosti zamestnávateľa predsedovi zástupcov zamestnancov o prerokovanie návrhu výpovede, ktorej prílohou bol aj návrh výpovede. Podľa jej názoru, uvedené listinné dôkazy (z ktorých pri svojom rozhodnutí vychádzal prvoinštančný súd i odvolací súd) sú neúplné, pretože v návrhu výpovede (pripojenom k uvedenej žiadosti o prerokovanie návrhu výpovede) chýba jedna strana, na ktorej boli uvedené výpovedné dôvody, ktoré boli vo výpovedi uvedené pod bodom 2a, b, a 3. V dôsledku toho dospel prvoinštančný súd i odvolací súd k nesprávnemu záveru, že predmetná výpoveď v rozsahu týchto výpovedných dôvodov nebola prejednaná zástupcami zamestnancov - odborovou organizáciou, a v dôsledku toho došlo k nesprávnemu rozhodnutiu prvoinštančného i odvolacieho súdu.

10.2. V tejto súvislosti dovolací súd konštatuje, že obsahom súdneho spisu je žiadosť riaditeľky žalobcu zo dňa 10. decembra 2014 adresovaná I. C.V., predsedovi zástupcov zamestnancov - F. o prerokovanie návrhu výpovede (č.l. 76 spisu), ktorej prílohou je návrh výpovede (č.l. 77 - 78 spisu), v ktorej sa výpovedné dôvody vo výpovedi uvedené pod bodom 2a, b, a 3 nenachádzajú. Z výzvy prvoinštančného súdu z 12. augusta 2015 (č.l. 74 spisu) adresovanej pôvodnej právnej zástupkyňi žalovanej vyplýva, že uvedené listiny boli prvoinštančnému súdu doručené zo strany žalovanej a z ich formálnej úpravy nevyplýva, že by boli „upravované“. Z obsahu spisu nevyplýva ani tvrdenie dovolateľky uvedené v dovolaní, že tieto listiny mali byť súčasťou súdneho spisu už pred zaslaním uvedenej výzvy prvoinštančného súdu. Zo zápisnice o pojednávaní na prvoinštančnom súde z 22. júna 2015 vyplýva, že zo strany štatutárneho zástupcu žalovanej boli tieto listiny predložené prvoinštančnému súdu k nahliadnutiu a následne boli predložené k nahliadnutiu zástupcovi zamestnancov I. C.V., avšak z tejto zápisnice nevyplýva, že ich prvoinštančný súd pripojil k súdnemu spisu (ak by ich bol k spisu pripojil, bol by o tom v zápisnici záznam). Z dôvodu, že tieto listiny neboli pripojené k spisu, pristúpil prvoinštančný súd k vyššie uvedenej výzve na ich doručenie.

10.3. Dovolací súd v súvislosti s týmto dovolacím dôvodom ďalej poukazuje na ďalšiu podstatnú procesnoprávnu skutočnosť (na ktorú v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal i odvolací súd), že keď žalobkyňa (prostredníctvom právneho zástupcu) konštatovala obsahový rozdiel doručenej výpovede s návrhom výpovede (č.l. 77 - 78 spisu), ktorý mala prerokovať odborová organizácia, žalovaná nevzniesla žiadne námietky, a na toto tvrdenie žiadnym spôsobom nereagovala, teda ani žiadnym spôsobom nespochybnila pravosť alebo nesprávny obsah tejto listiny. Vzhľadom na skutočnosť, že táto listina bola predložená zo strany žalovanej a že žalovaná po vznesení vyššie uvedenej námietky žalobkyne túto listinu žiadnym spôsobom nespochybnila, prvoinštančný súd nemal žiadny dôvod, aby ju neakceptoval ako relevantný dôkazný prostriedok. V tejto súvislosti dovolací súd v reakcii na argumentáciu dovolateľky uvádza, že prvoinštančný súd nemohol mať objektívne pochybnosti ohľadom uvedenej istiny ani na základe výpovede svedka - zástupcu zamestnancov I. C.V., pretože nie je pravdou tvrdenie dovolateľky, že uvedený svedok vo svojej výpovedi (č.l. 43 spisu) uvádzal, že by zástupcami zamestnancov boli prerokované „všetky výpovedné dôvody uvedené vo výpovedi“. V konečnom dôsledku, z výpovede samotnej štatutárnej zástupkyne (riaditeľky) žalovanej na pojednávaní na prvoinštančnom súde dňa 16. novembra 2015 (č.l. 117 p.v. spisu) vyplýva, že v odborovej organizácii nebola prejednávaná samotná výpoveď ale návrh výpovede.

11. Dovolateľka v rámci dovolacieho dôvodu uplatneného podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP namietala i nepreskúmateľnosť dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

12. V súvislosti s uvedenou dovolacou námietkou dovolateľky dovolací súd uvádza, že už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) zastávala názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá zmätočnosť a prípustnosť dovolania; nepreskúmateľnosť bola považovaná len za vlastnosť (vyjadrujúcu stupeň kvality) rozhodnutia súdu, v ktorej sa navonok prejavila tzv. iná vada konania majúca za následok nesprávne rozhodnutie veci (viď § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku), ktorá prípustnosť dovolania nezakladala. S týmto názorom sa stotožnil aj Ústavný súd Slovenskej republiky (pozri rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015, III. ÚS 288/2015 a I. ÚS 547/2016). Na zásade, podľa ktorej nepreskúmateľnosť zakladá (len) „inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku“, zotrvalo aj zjednocujúce stanovisko R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska (rovnako ako v prípade nesprávneho hodnotenia dôkazov) nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne.

13. V danom prípade odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety zjednocujúceho stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov. O taký prípad ide napríklad vtedy, keď dovolaním napadnuté rozhodnutie neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne keď odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia má také nedostatky, že sa svojou povahou, intenzitou, významom a právnymi dôsledkami predstavuje excés, ktorý možno charakterizovať ako „justičný omyl“ v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri napr. Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). Odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu však nedáva podklad pre tvrdenie dovolateľky, že nespĺňa požiadavku riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Odvolací súd v dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol ako vo veci rozhodol súd prvej inštancie, zhrnul podstatné skutkové okolnosti a právne argumenty, pričom jasne a zrozumiteľne vysvetlil, prečo rozsudok súdu prvej inštancie považuje za vecne správny.

14. Odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu má podľa názoru dovolacieho súdu všetky zákonom vyžadované náležitosti v zmysle ustanovenia § 393 CSP. V reakcii na dovolacie argumenty dovolateľky dovolací súd uvádza, že za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je tento prípad. Argumentácia dovolateľky, že jej odvolací súd nedostatočným a nepresvedčivým odôvodnením rozhodnutia znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva jej na spravodlivý proces je teda nedôvodná a neopodstatnená.

15. Z uvedeného vyplýva, že zo strany odvolacieho súdu nedošlo k nesprávnemu procesnému postupu, ktorý by znemožnil dovolateľke, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces, a preto dovolací súd konštatuje, že ňou uplatnený dovolací dôvod neexistuje (nie je daný). Z uvedeného dôvodu preto dovolanie žalovanej (dovolateľky) podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP odmietol.

16. Záverom dovolací súd pre úplnosť uvádza, že i keď prvoinštančný súd výpovedné dôvody vo výpovedi uvedené pod bodmi 2b a 3 považoval za výpovedné dôvody, ktoré neboli prerokované so zástupcami zamestnancov, i tak i napriek tomu k ním zaujal stanovisko, z ktorého možno vyvodiť záver, že i v prípade, ak by tieto výpovedné dôvody boli predmetom prerokovania zástupcami zamestnancov, neakceptoval by ich ako relevantný výpovedný dôvod.

17. Žalobkyňa bola v dovolacom konaní úspešná a preto jej dovolací súd podľa ustanovenia § 453 ods. 1 s použitím § 255 ods. 1 CSP priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom

rozsahu. O výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

18. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.